

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 32.

Duminescá 10. August.

1841.

Ф А Б Ъ Л Ъ.

Лікѣрічѣлші Віпера.

Сѣпт вѣтрѣи џежар одатѣ, лп скорѣѣра лѣи шедѣа
џи вѣет мѣк, лікѣріч пачпѣк, каре лініџѣа іѣѣѣа.
Кѣ лѣмінаї фосфорікѣ лѣміна пе трекѣтор
Ел лпкѣпта ші пе фіаре, ші атомеле дпн свор.
Дар о віперѣ ч' атѣпѣѣа дпн тартар пар'кѣ вені,
Пе чеї вѣпї сѣї прѣпѣѣѣаскѣ, ка сѣ поатѣ ѣа domni,
Кѣ гѣраї чеа веніпатѣ пе вѣетѣл верте сѣрѣві,
Лл сѣѣрѣѣтѣ — ші 'п џѣрѣпѣ сѣ закѣ лл асѣѣрлі.
Тѣѣлпндѣсе кѣ тоартеа, вѣетѣл лікѣріч стріга:
Еѣ п'ам фѣкѣт рѣѣ, іа спѣпѣ'мі вѣаѣа'мі че те сѣпѣра?
Атѣпѣї віпера лї зісе, че зімѣнд лл аскѣлта:
Тѣ п'аї впѣт, — дар тѣ тѣрѣрї; тѣ стрікѣ лѣміна та.

К. Р.

Т Р Е Н Ц Е.

(Ші ачѣстеа чершіте).

Ла пої се афлѣ тѣлѣіме де тренѣе
саѣ кѣт ле зік алѣї сѣратѣе.

Ачі лпѣѣелеѣет тренѣеле аѣелеа дпн
каре се ѣаче хѣртїа, пе ѣнде о фак, дар
пѣ прѣтѣтпndenї о фак. Апої Дѣоастрѣ
ѣраѣїї меї ѣетїторї шїѣї фѣарте вїпе, кѣт-
кѣ хѣртїа ѣсте іѣвїтоаре де паче маї пре
сѣѣ де тоатѣ іѣѣа.

Лптр'ачѣѣеа пе ла пої, орї пе ла вої,
орї ші пѣла амѣндої пѣ пентрѣ ачѣѣеа сѣлпт
атѣѣѣа тренѣе, кѣ доар ам лптрѣѣвїнда
атѣѣѣа фелїѣрї де пѣпѣѣѣ, пічі де кѣт пѣ;
пентрѣкѣ чїне ва кѣлѣторї ѣѣѣаш маї де-
пѣртїшор п' ачі пе колеа, пѣ пе ва да
де мпнѣѣѣѣѣ, кѣткѣ тѣлѣї іѣвїѣї патріѣѣї
саѣ наѣїѣналіѣїї рѣѣѣшїѣе а пѣѣїѣїѣ кѣрор
ѣрої, лпшї поартѣ кѣѣѣешїле пѣспѣлатѣ

кѣ лѣнѣ дѣтрѣдѣ шѣ нѣ ле спалѣ, пен-
трѣ ка сѣпт маѣ съ нѣ се трендѣаскѣ,
шѣ нѣмаѣ кѣнд нѣ ле маѣ пот пѣрта де
трендѣроасе, атѣнчѣ се премееск шчл.

О воѣ преаскѣмпелор тренде! — Ја
ведѣдѣ пе ла сателе челеа шѣ пе ла орѣ-
телеле кѣтаре, кѣм вѣѣдѣашѣ алеаргѣ дѣ-
пѣнѣнтеа жѣпѣнѣлѣ Исак челѣ вѣрѣвос, вѣл
кѣ вѣ лепенедѣ, алѣл кѣ шѣргарѣв, чела кѣ
о фадѣ де перѣнѣ, ѣста кѣ рокѣа нѣтмесѣ
шѣ челалалт кѣ . . . тодѣ дѣтрѣв сѣфлет:
нѣчѣ вѣл нѣ вѣне кѣ тѣпа гоалѣ шѣ тодѣ
капѣтъ спре помѣнѣре дѣла жѣпѣнѣл кѣ-
те вѣ ипелаш де арапѣ.

Ла поѣ пентрѣ ачѣеа сѣпт шѣлте трен-
де, кѣ нѣ пе шѣм фолосѣ де еле. Кѣчѣ
нѣ пе шѣм фолосѣ? Ачѣаста есте о тапѣ.
Дѣстѣл кѣ де ам авѣа тот фелѣл де хѣр-
тѣе, шѣлѣ шѣ вѣпѣ, ванѣ дѣкѣ ам авѣа
маѣ шѣлѣдѣ; нѣ кѣ доарѣ дѣн хѣртѣе сѣ фак
ванѣ — астѣелѣ де фаврѣкѣ нѣ е дорѣтъ —
чѣ кѣ пе хѣртѣе ам пѣтеа скрѣе кѣветѣн-
дѣѣ фрѣмоасе пентрѣ атѣдѣа ванѣ, пе карѣѣ
дѣтрѣле стрѣпѣе, дакѣ нѣам фѣ поѣ апа ле-
пешѣ, нѣ ѣар пѣтеа да одѣнѣоарѣ дѣн скѣмѣ
пентрѣ фелѣрѣмѣ де тѣрѣндѣшѣтрѣ.

Де ам авѣа хѣртѣе шѣлѣ шѣ вѣпѣ,
маѣ пѣнѣте де тоате ам дѣнѣдѣа кѣ тодѣѣ
а скрѣе, дѣпѣ ачѣаста нѣчѣ шѣ марѣ неам апѣ-
ка сѣ скрѣвѣлѣрѣм тодѣ де тот фелѣл, кѣм фак
дѣтре алѣдѣ шѣлѣдѣ ачѣѣ жѣрналѣдѣѣ, кѣрора
еаѣ нѣ ле есте словод а скрѣе тоате, сѣѣ
кѣ аѣ воѣе а скрѣе преа шѣлѣте, шѣ фѣндѣ-
ле кроѣт форматѣл преа марѣ шѣ нѣтѣрѣѣ
преа дѣтот дешѣ, скрѣѣ пѣпѣ кѣнд се дѣн-
пѣе хѣртѣа. Хаѣ хаѣ, атѣнчѣ ар скрѣе дѣ-
пѣѣ чѣѣ марѣ, ар скрѣе дѣрегѣторѣѣ, дѣнѣдѣ-
дѣѣ, сѣпѣлѣвтореселе ш. а. тодѣ шѣ тоате.
Атѣнчѣ, вѣлѣ атѣнчѣ мѣле де арѣтѣрѣ де

предѣрѣ, дѣнѣдѣнѣдѣрѣ де театрѣ, лѣсте де
тѣпкѣре, копѣозрѣ де але кроѣторѣлор, вѣп-
зѣрѣ де кѣнѣ, де тѣтѣп, де кѣрѣдѣ, де вѣкс,
лаѣде шѣ рекѣмѣндѣдѣѣ, копѣпѣтѣдѣѣ де оѣ,
де вѣтѣ, лотѣрѣѣ ш. а. тоате ар фаче ачѣеа
че кам пе лѣтѣнѣе кам пе тѣрѣче нѣтѣм
а вѣтор лѣк, сѣѣ маѣ перѣтѣнѣе ѣам пѣ-
теа зѣче де окамдатѣ скрѣѣторѣе, тѣ-
каркѣ скрѣѣторѣѣ се нѣтеск шѣ копѣзѣторѣѣ
де пе о хѣртѣе пе алѣа, шѣ фѣкѣторѣѣ де
кѣлѣндѣре, шѣ нотарѣѣ дѣла сате, шѣ традѣкѣто-
рѣѣ кѣрѣдѣлор фолосѣтоаре шѣ ачѣлор петрѣв-
нѣче, дѣн сѣѣрѣшѣт скрѣѣторѣѣ се нѣтеск шѣ
вѣн фелѣ де пѣсѣрѣ рѣре, карѣе де шѣ доарѣ
сѣар арѣта шѣ пе ла поѣ, пѣпѣ акѣта дѣ-
сѣ шѣѣ вѣне кѣ нѣ ле кѣпоащѣем нѣчѣ дѣн
пене нѣчѣ дѣн сѣврат.

Оаре кѣнд вѣм авѣа хѣртѣе шѣлѣ
шѣ вѣпѣ, авѣавѣом шѣ лѣтератѣрѣ? ачѣеа-
ста есте алѣтѣ дѣтреварѣе. Дѣслѣгарѣеа а-
чѣестѣѣ прѣвлѣме се ащѣепѣтѣ дѣла чел
маѣ лѣтѣнат кап; дѣпѣ дѣпѣ ачѣаста тре-
вѣе сѣ ащѣепѣтѣм пѣпѣ дѣн вѣм афла, дѣа-
сѣпра пе пѣтѣпѣт сѣѣ дѣн сѣпѣл пѣтѣпѣ-
тѣлѣ астѣпат, орѣ вѣде, нѣмаѣ сѣл афлѣм.

Кѣнд вѣм авѣа хѣртѣе шѣлѣ шѣ вѣ-
пѣ, атѣнчѣ доарѣ вѣм респѣнде шѣ чѣлор
карѣѣ пе трѣмѣт скрѣѣсорѣ? Акѣта деокам-
датѣ ар фѣ тѣрѣнѣе а поѣтѣ астѣелѣ де жѣртѣ-
фѣ дѣла поѣ. Шѣ де алѣтѣнтрѣлеа ла поѣ
а скрѣе о скрѣѣоаре есте дѣн сѣне о тѣпѣкѣ
дѣфрѣкошатѣ, де карѣе нѣмаѣ дѣн сѣлѣ пе
апѣкѣм, адекѣ кѣнд авѣем лѣпѣсѣ де чева;
дар а респѣнде, а скрѣе респѣнѣкѣнд, а ре-
спѣнде скрѣѣнд, ох гроаза гроазелор, ох
тѣкѣлошѣа тѣкѣлошѣлор, ох амарѣ дѣре-
ре, ох невоѣа невоѣлор! Домпѣле са-
ле кѣтаре скрѣѣ дѣн домпѣе нѣмаѣ домпѣе-
ще, дакѣ скрѣѣ вѣреодатѣ. Дѣн пѣалор

се волпъвеск фінд сіліці а скріе чева, — кѣте зн пѣтраріѡ доаѡ де ап се прегѣтеск. Кѣпоскѣціі, пріетініі, ла че съ маі скріе? кѣчі ѡціа нѣ іаѡ лѣкрѣ аша стріос. Ші аша ретѣн сінгѣр віедіі съ пліканціі кѣ жѣлвіле, саѡ кѣ інстѣнциіле, саѡ адекѣ чеваш маі ромѣнеце кѣ плѣнсоріле ші кѣ рѣгѣмінциіле лор, прекѣм ші зніі кредіторі че нѣ не маі ласѣ ѡп наче; ѡар съ нѣ вѣгѣм дін ачеастѣ пласѣ ші не пегѣдеторі, каріі ѡнкѣ сѣлпт осѣндіці а тот скріе ші а тот ѡпсемпа.

Ніце хѣртіе вѣпѣгѣтѣ нѣ преа клеігѣ кѣ пете пегре ѡп лоптрѣ; зн кондеіѡ кѣ каре токпа акѣта не сковірѣм піпа; ніце черпеаль де не фѣндѣл кѣлѣдріі стоарсѣ, ші де кѣнѣва нѣ пі сѣѡ ѡпѣжплат сѣ авет кѣлімѣрѣѡ, кѣрѣцім тѣкѣріле ші тѣрпѣм ѡп еле, саѡ де авет кѣлімѣрѣѡ, ѡар ѡскат, тѣрпѣм віп, оѡет саѡ ші апѣ, іагѣ фѣрѣмоаса черпеаль; черіпіѡ, фѣрѣ каре нѣ се поате, — ка сѣ айѡ че сѣрї ѡп окїі челѡі че дескїде скрісоареа, ѡп време де ліпсѣ лѣжѣм дін лѣдіца де скѣпнат, саѡ дакѣ де аїчі нѣ се поате, фрекѣм де ла пѣрете. Хѣртіа вѣпѣгѣтѣ, черпеала рошїоарѣ ші чїріпіѡ аль фѣрѣмос, кѣм армопіазѣ тоате! Хѣртіа фінд аспрѣ, таре ла червіче, авїа о пѣтем ѡпдої спре а фаче зн паралеллограм фѣрѣмос, апої о фачем трапезоїд; деасѣпра пѣпем чеарѣ рошїе фѣкѣгѣ дін рѣшїнѣ кѣ терпентїн ші ѡп лок де дїновер кѣрѣмідѣ рошїе ѡп трѣпса; ачеаста кѣнд о ардем, сѣ ші ѡпнегреще де тѣпіе; деасѣпра апѣсѣм іпелѣл де аѣр дакѣ ѡп авет, дакѣ нѣ, есте вѣп ші зн креїдѣраш, — трѣптім скрісоареа ла пошѣ сѣ теаргѣ ѡп пѣтеле Домпѣлї;

ѡар аїчі чеара рошїе се фѣрѣнѣ фѣрѣ воіа кѣва, — апої чїне есте де віпѣ?

Даѣ вом авеа хѣртіе тѣлѣтѣ ші вѣпѣ, атѣпчі вом авеа ші жѣрпале фоарте тѣлѣте; ѡп тот дїпѣгѣл чел пѣціп кѣте о сѣгѣ не тоатѣ зїоа політїеченїі; 200. де алте фелїзрі; вом авеа, газете вѣгѣрещї немендеціі, ромѣнеціі, греченїі, славоненїі, сѣрѣвенїі, вѣлгѣрещїі, дїгѣнеціі, жїдовенїі, рѣшпеченїі ші маі ціе Дѣмнезеѣ ѡп че лімѡ. ѡп газетеле ачестеа ѡптре алте тѣлѣте, вом четї фѣрѣмоаселе ѡпвѣдетѣрї креціпенїї че се фак прїп кѣрѣчѣте, вом четї статїсіка ші пѣртареа тѣралѣ а ро-вілор дін темпїдї ші дін окїе, вом четї датѣрї історїче, кѣм не прїгонїм вїѣл не алгѣл, кѣм дефѣжѣтѣм че ар тревѣ сѣ лѣвѣдѣм, кѣм спорїм ѡп екопотїа пѣмѣп-тѣлѡ, ѡп еѡѣкаціе, ѡп літератѣрѣ, — ѡп фѣрѣшїт вом скріе кѣте ѡп артїкол, ѡп-трѣ каре кѣцетеле поастре вор фї ѡпвѣ-ліге віне ші кѣлдішор ка сѣ нѣ рѣчеаскѣ ші ка алціі сѣ нѣ ле аѡле аша кѣрѣнд, кѣ зн кѣвѣпт, ка сѣ нѣ ведем маї де парте дескѣт пѣмаї пѣпѣ ла нас. Апої іагѣ кѣ атѣпчі не вом асепѣна ачелѡї бѣрѣват, каре шаѡ бѣгѣт неѡаста, пентрѣкѣ преа ар-деа соареле.

Прїетїнілор! сѣ не ѡппѣлѣгѣтѣ маї сѣс, аколо внде не аратѣ мїптеа, сѣфлетѣл ші ініма поастрѣ; сѣ не скѣгѣ рѣм дін ачест прав, сѣ не спѣлѣм де по-роїѡ ші атѣпчі не вом фолосї маї віне де тренде.

ДЕСКРІПѣ КАДРѣЛѡІ ѡПТЫІ ДІН ІСТОРІА МОЛДОВІІ

Евгенїа націлор, ка ші ачеа а фамї

лілор *de pază* дін търіръ стръмошілор, феріче де ачел челі поате зрѣта, сѣѣ прін а сале сімдірі а сѣ арѣта вреднік аї лор моцешіторі.

Ан кърсѣл політічеї сале фіінде аѣ взт ші Молдова ан днвекіме зіле стрълвчіте, а кърора пѣстраре ан адвчіръ амінте, е-сте махндрія ші даторія фіенце кързіа Патріот.

Domnia лѣї Стефан ал шесіле, пентрѣ іроїзмѣл кѣ каре аѣ апѣрат пе крецінѣтате, пѣміт: чел маре, аѣ фост зп шір де фапте іроїче, кѣ атѣт маї вредніче де тіраре, кѣ кѣт ера нежисѣтпѣ-тоаре тіжлоачеле прін каре лѣѣ пѣтѣт дн-пліні днпротіва зпор дѣшмані атѣт де кѣмпліці, прекѣт аѣ фост Търчії, Полонї ші Ыгарїї, карїї, ан епоха ачел сѣ аѣла ан флорѣ пѣтерії лор. Дар асемене фапте пѣ ера пепѣтінчоасе пентрѣ ніще оа-менї ан адевѣр патріоці, карїї, днтеме-інд віпеле лор чел партікѣлар асѣпра фе-річіреї търіреї Патріеї, пѣ аве німік маї преѣвос де кѣт пе іа, ші жертвѣ алор лініще, авере ші віадѣ. Ачесте септемен-те аѣ фост ан ачѣ епохѣ атѣт де ов-щешї Молдовенілор, днкѣт ші фемеїле ера де асемене днсѣфледіте, прекѣт сѣ vede дін фапта Доамнеї Елѣне мѣма лѣї Стефан Водѣ, каре сѣ днфѣдошазѣ ан ачест Кадрѣ, ші спре а кързіа днцѣ-леціре vom да зрѣтѣоаре історікѣ лѣтѣріре.

Сѣлтанѣл Баезет ал доїле, дѣпѣ че прін мѣлте вірвінце аѣ стрълвчіт пѣміле сѣѣ ан Асіа, Европа ші Африка, аѣ хотърѣт ан зрѣтѣ а сѣпѣне скіптрѣлві сѣѣ ші пе Молдова. Анплініръ ачестѣї маре план, асѣпра зпелї нації атѣт де вітезе, некѣтезінд днкредінца Генералілор сѣї, Бае-

зет днсѣш аѣ лѣат komanda чѣ де кѣпіѣ-ніе, ші аѣвторат де Влад, Домнѣл цѣрїї Ромѣнешї, кѣ пѣтернікѣ арміе аѣ трекеѣт Дѣпѣрѣ, Прімѣвара анѣлї 1484.

Дѣпѣ зп кѣмпліт ші оморѣтор асалт аѣ лѣат Кіліа, де кърѣнд де Стефан зіді-тѣ, ші Четатѣ Альѣ (Акерманѣл) каре ера четѣдї апѣрѣтоаре марѣнеї ші ліма-пѣрї де негод. Кърѣнд прін ачѣста плѣтіръ Молдовенілор пе марѣ Нѣгрѣ ші кърсѣл днармат, че дін днвекіме Мол-довенї фѣчѣ пѣп пе ла цѣрѣтѣріле Асіеї, Търчії шаѣ дескіс зп дрѣт ан лѣзптрѣл цѣрїї, знде пѣпѣ атѣнче ан зѣдар черка-сѣ а рѣзвате.

Івїрѣ ші спорѣл зпѣї поѣ ші днфрі-кошат дѣшман, аѣ лѣдїт спаймѣ пін тоа-тѣ цара, ші Стефан, дѣпѣ сѣатѣл воері-лор, аѣ хотърїт асѣ траѣе ла локѣрї стрѣм-те. Бѣтрїнії, фемеїле ші копїї саѣ адѣ-постїт кѣ але лор авѣдїї прін четѣдї ші кодрѣрї пестрѣвѣтѣте, іар ла четатѣ Нѣм-цѣ саѣ ашезат фаміліа кѣ Доамна Еле-на, мѣма лѣї Стефан Водѣ, ші Мітропо-літѣл Теоктіст кѣ тоате одоарїле цѣрїї, фїнд ачѣстѣ четате сокотїтѣ певірїтѣ, ші апѣратѣ днкѣ де зп пѣтернік Гарнізон. Стефан днсѣш, кѣ арміа де кѣпітеніе, аѣ апѣкат локѣрїле мѣтеноасе; кѣнд чете днпрѣщїете адѣчѣ дѣшманѣлї стрїкѣчѣне прін партніче ловірї, ші стїрпѣ провіан-тѣл, ел аѣпента дндемѣнатїк прїлеж де аї фаче о генералнікѣ бѣтѣліе.

Антрѣ ачесте Баезет, стрѣвѣтѣнд дѣлзпгѣл Сїрегѣлї ші стїрпїнд тоате кѣ фок ші кѣ саїе, аѣ тѣвѣрѣт апроапе де Роман лалокѣластѣз пѣміт Рѣзѣоенї, аїче ешїнд Стефан дін кодрѣрї, аѣ ловїт пе Търчі ла 26 Івліе. Бѣтѣліа аѣ фост крѣпѣтѣ фоар:

те, порокъл дѣлѣгат пѣ се кѣмпинѣ ла
 нѣи о парте. Дар мѣлѣимѣ споритоаре а
 дѣштанѣлѣи, дѣсѣмѣит де фѣнда а дѣсѣи
 Сѣлтанѣлѣи, аѣ кѣдѣгат дѣ зрѣмѣ Тѣрѣлор
 дѣплѣнѣ вѣрѣнѣдѣ. Молдовенѣи саѣ дѣ-
 фрѣнт дѣпѣ че аѣ перѣт марѣ пѣтѣр де
 Боерѣи шѣ де останѣи, Стефан чѣ дѣтѣи
 оаре невоѣт аѣ фост а фѣцѣ дѣн кѣмпѣл
 вѣтѣлѣи, шѣ саѣ дѣдрѣнтат кѣтрѣ четатѣ
 Нѣмѣдѣл. Кѣлѣторѣнд тоатѣ поапѣтѣ, Сте-
 фан, кѣ алѣсѣ чѣтѣ, аѣ аѣсѣс дѣ фапѣл зѣ-
 лѣи сѣнт зѣдѣрѣле ачестѣи четѣдѣи шѣ аѣ по-
 рѣнѣит а ѣсѣ дѣскѣде порѣдѣле, дар мѣта
 лѣи, пѣтрѣнѣсѣ де сѣмѣдѣрѣи ѣроѣче, вѣрдѣнѣче
 де Елѣнѣи шѣ де Романѣи, неаѣсѣптѣнд не
 домѣл, фѣлѣл ѣѣ дѣн о асѣмѣне тѣкѣлошѣе,
 мѣнѣтоаре стѣрѣпѣреѣ Патрѣиѣ, сѣ дѣмѣдо-
 шазѣ не зѣдѣл четѣдѣи, шѣ, дѣмпѣдекѣн-
 дѣи дѣтрарѣ, ѣ ворѣсѣе ачестѣе кѣвѣнте:
 „Оаре кѣвѣнесѣ, сѣ те вѣд асѣтѣз дѣтѣр-
 нат дѣн вѣтѣлѣе фѣрѣ а фѣ вѣрѣитор! Ачѣ-
 стаѣ дѣтѣи оарѣ, о фѣлѣле, кѣ пѣи дѣфѣн-
 цат а теа пѣдѣжде, зѣтатаѣ пѣмѣде тѣѣ де
 вѣтѣз? фѣцѣ де окѣи мѣиѣ, шѣ пѣ маѣ венѣ
 де кѣт дѣсѣодѣт де вѣрѣнѣдѣ, маѣ дорѣтѣ
 сѣнт а те веде морт, дѣкѣт ка сѣ цѣ се
 дѣмпѣтѣ дрѣнт дѣфѣтаре, кѣ о фѣмѣеѣ
 тѣѣ мѣнтѣит дѣла пѣре.“

Ачестѣе зѣсе, стрѣпѣнѣгѣнд ѣнѣма лѣи
 Стефан, ѣ дѣсѣпѣтѣ вѣтежѣи дѣзнѣдѣжѣвѣреѣ,
 кѣ окѣи сѣкѣпѣошѣи фѣче оѣценѣлор сѣѣи зѣ
 кѣвѣнт, шѣи дѣдѣтѣнѣ а сѣлѣла рѣшѣнѣ дѣ
 сѣпѣдѣле дѣштанѣлѣи. Марѣнѣмѣиа мѣмѣи дѣ-
 сѣфлетѣлѣз не останѣи де поѣ кѣрѣж, дѣ цѣ-
 рѣ де а лѣпта шѣ де а мѣрѣи пѣнтрѣ Патрѣиѣ!
 Кѣлѣтева мѣи останѣи дѣн гарѣзонѣл
 четѣдѣи сѣ зѣнеск кѣ чѣта лѣи Стефан, ка-
 ре сѣ шѣи порѣсѣе маѣ ѣвѣте дѣкѣт аѣ ве-

нѣт, дѣтѣрѣит фѣнд шѣ де зѣн корѣос де
 12,000 карѣи сѣкѣпасѣ де омор.

Кѣ ачестѣи Стефан пѣшеѣе пѣн кѣи
 асѣкѣсѣе, шѣ а трѣи зѣ дѣпѣ вѣтѣлѣе, аѣсѣ-
 де поапѣтѣ ла сатѣл Нѣгрѣшѣи не рѣл Ал-
 танѣлѣ. Тѣрѣи, дѣпѣ крѣпта лор вѣрѣнѣдѣ
 сѣ дѣмпрѣшѣесѣ, парте рѣмѣнд дѣ тавѣ-
 рѣ, парте прѣдѣнд тѣргѣрѣле шѣ сатѣле
 де пѣн прѣцѣр. Атѣнѣче, Стефан неаѣсѣ-
 птат есѣ дѣн кодѣрѣи, фѣче зѣ аша пѣтерѣнѣк
 атак асѣпра Тѣрѣлор, дѣкѣт фѣрѣ аѣ лѣ-
 са вреѣте де а сѣ дѣтрѣнѣи, дѣ дѣфѣрѣлѣе
 шѣи алѣнѣгѣ. Нѣмѣтѣроасѣт мѣлѣдѣме пѣре де
 савѣе, алта сѣ дѣлѣкѣ дѣ Молдова шѣ дѣ
 Сѣрет. Стефан, дѣпѣпѣнтѣсѣ прѣн потѣчѣи
 прѣнсе ла Васлѣѣлѣ калѣ Тѣрѣлор фѣцѣиторѣ,
 аѣч ѣ маѣ ловеѣсѣе, овоарѣ тоате че кѣтѣзѣ
 а ѣ сѣ дѣмпотрѣви, скапѣ де ровѣе мѣлѣдѣ-
 ме де крѣшѣнѣи, ѣа дѣдѣрѣнт мѣлте одоа-
 ре рѣпѣте, дѣтре алтеле ѣа шѣ корѣл дѣ-
 пѣрѣтѣск а лѣи Баѣазет, шѣ кѣдѣгѣт мѣрѣ-
 рѣ де а ведѣ фѣцѣнд дѣпѣпѣнтѣ са не зѣн
 Монарѣх, карѣле фѣсѣсѣе пѣлѣ атѣнѣче спаѣ-
 та Европѣи шѣ Асѣиѣ, шѣ карѣле, дѣсѣодѣт
 де о мѣкѣ чѣтѣ, асѣтѣ датѣ сѣ сокотѣ порѣчѣт
 а пѣтѣ сѣкѣпа тѣфѣр ла Адрианополи.

Сѣре адѣчѣрѣи аѣнтѣе, валѣ, вѣнде аѣ
 зрѣмат вѣтѣлѣиа дѣтѣи, шѣ вѣнде саѣ зѣчѣс
 мѣлѣдѣме де Молдовенѣи, саѣ пѣмѣит алѣвѣтѣ,
 де ла оасѣле челор зѣчѣшѣи, асѣпра кѣрѣора
 саѣ зѣдѣт мѣпѣстѣрѣ Рѣзѣвоѣнѣи, карѣ шѣи
 асѣтѣз есѣте монѣментѣл Евлавѣиѣ шѣ а ѣро-
 ѣзмѣлѣи ачестѣи Домѣн пѣмѣрѣитор.

Кадрѣл дѣмѣдошазѣ сѣена сѣнт четѣ-
 тѣ Нѣмѣдѣл. Не зѣдѣрѣле ѣѣ сѣтѣ мѣта лѣи Сте-
 фан арѣтѣндѣи калѣ мѣрѣрѣи шѣ а мѣлѣтѣрѣи,
 сѣре дрѣпта сѣ веде Мѣтрополѣтѣл, сѣре стѣн-
 га а ѣѣи фѣлѣкѣ дѣтрѣстатѣ, воерѣи шѣ оѣценѣи,

„Ан мижлоквѣ Кадрѣлѣ съ веде Стефан къларе, дѣвѣркат дѣн векѣз костѣзм Молдовенеск, кѣнд дѣпъ цѣрѣтѣжѣтѣл о-сташилор съѣ, кѣрпеще калѣл ла порпѣре пентрѣ каре зѣн вѣчѣтарѣтѣ дѣ сѣтѣ, сѣнт зѣд есте чѣта де арканѣ педестрѣ ешицѣ дѣн четате, спре дрѣпта кѣлѣриѣ де кѣ-разирѣ стрѣинѣ пѣтѣцѣ Панцирѣ, че ера гвардѣе шѣ а кѣрора комѣдант орѣндѣе-ще таршѣл, спре стѣнга съ дѣмѣдоша-зѣ шѣ чѣта алѣсъ де Оценѣ ветеранѣ (векѣ) карѣ, пѣшѣнд дѣнпѣнте, кѣ сълватѣче рѣк-пете, дѣтѣнд тѣпѣле спре цѣрѣтѣжѣтѣ шѣ дѣналѣцѣ павѣзе, лѣпчѣ шѣ съкѣрѣ аменѣнѣцѣ-тоаре. Апроапе де ачестѣа съ вѣд доѣ плѣешѣ, карѣ де шѣ рѣнѣцѣ, съ рѣдикѣ де пе пѣтѣжѣт спре а терѣе ла поѣ примѣж-дѣѣ. Маѣ кѣ самѣ съ дѣсѣтѣнѣзѣ комѣ-дантѣл ачестѣѣ чѣте кѣ кѣчѣлѣ цѣркѣнѣ-скѣ, шѣ зѣн токан, а кѣрѣѣа ентѣзѣазѣм съ паре дѣсѣфлѣцѣнд тоатѣ чѣта, цѣс зак поѣжѣжѣ шѣ арѣмѣле Оценѣлор.

„Ан депѣртаре съ веде пе талѣл рѣ-лѣ Нѣшѣцѣ о чѣтѣ де дѣшѣманѣ, ловѣндѣсъ кѣ чеѣ 12,000 Молдовенѣ венѣцѣ дѣн аѣѣ-тор, шѣ дѣнтре тѣнѣцѣ, Пѣонѣл (Чѣхлѣл) дѣнпѣлѣнд спре поѣрѣ крѣщѣтѣл чел стѣжѣкос.

Ориѣналѣл ачестѣѣ Кадрѣ, алѣкѣтѣт дѣн Рома ла 1812. де D. Ага Г. Асакѣ, саѣ зѣгрѣвѣт де зѣн бѣн зѣграв а Италиѣ, шѣ акѣт саѣ лиѣографѣт аѣче де гѣвачѣл Дом-пѣл I. Мѣлер. „Ан тот Кадрѣл домпѣзѣл адеѣвѣрѣл, шѣ акѣѣа (ѣапѣта) рѣсѣфѣлѣ вѣа-цѣл, ѣапѣта ачѣста цѣнтѣще асѣпра еѣ инѣ-ресѣл ѣѣеще кѣрѣѣа ом ѣвѣитор де Патрѣе шѣ де тѣрѣре, шѣ маѣ кѣ самѣ але Мѣл-довенѣлор, карѣ, пѣн дрѣт де моѣенѣре съ

дѣспѣртѣшеск де пѣтѣрѣтоарѣ лавѣл а
Ироѣлѣ лор. Ага Г. Асакѣ.

М О Р А Л.

4.

„Шѣларѣ кѣ оаменѣѣ.

Мѣлѣе пот омѣлѣѣ лѣпсѣ, пѣтаѣ омѣл пѣ. Лѣѣ есте лѣтѣл дѣтѣ. Че дѣнѣсѣл пѣ аре, есте ел. Нѣтѣк пе ачест пѣтѣжѣт е-сте ѣѣрѣ стѣпѣлѣ, пѣчѣ дѣсѣш стѣпѣжѣл; пѣтѣк пѣ есте слѣвод, пѣчѣ дѣсѣш аерѣл (дѣл поате лѣа). Аѣ поѣтѣ ла о фѣоаре, ла о роѣ-дѣ; — грѣдѣна дѣн карѣ ачестѣ крѣск, е-сте а зѣнѣ ом. Кавѣцѣ тѣ дѣнѣелѣпѣчѣне, омѣл цѣо дѣ, саѣ картѣл, карѣ есте а лѣѣ.

Дакѣ еѣцѣ сърак, дѣтѣ трѣвѣеск оаменѣ карѣ съ те мѣлѣаскѣ; дакѣ еѣцѣ богат, дѣтѣ трѣвѣеск оаменѣ, кѣрора тѣ съ даѣ. Кѣчѣ саѣ де веѣ фѣлѣтѣжѣнѣцѣ сѣнгѣратѣк дѣ-трѣн остров пѣстѣѣ, саѣ де те веѣ дѣсѣл-та сѣнгѣр дѣнтрѣ оаменѣ пѣстѣе, пѣ веѣ ѣѣ порокѣс, дѣкѣ веѣ ѣѣ сѣнгѣр. Норѣкѣл тѣл шѣ дѣн сѣнгѣрѣтате ал гѣсѣ трѣвѣе съдѣ ѣѣе сѣжѣт, шѣ ачѣаста пѣ о поѣдѣ аѣла кѣнд вреѣ тѣ. „Пѣдѣнѣ сѣжѣт аленѣѣ“.

Ачѣеа че дѣтѣ даѣ оаменѣѣ, трѣвѣе съ плѣтѣщѣ кѣ ачѣеа, че тѣ аѣ, саѣ маѣ скѣтѣп, кѣ ачѣеа че тѣ еѣцѣ. Нѣчѣ прѣѣте-шѣгѣл пѣл веѣ авѣ дѣн дар. Фѣѣеѣкаре аре дѣн вѣаѣа са о зѣ копѣлѣрѣскѣ фрѣ-тоасѣ, дѣн карѣ дѣнѣсѣл ка шѣ чеѣ дѣнтѣжѣ а Раѣлѣлѣ оаменѣ аѣлѣ фрѣкѣтѣрѣле пѣтѣжѣ-тѣлѣ, шѣ ѣвѣрѣлѣ ѣѣрѣ грѣжѣ шѣ остѣ-пѣлѣ. Трѣкѣтаѣ ачѣаста зѣ? дѣтѣ веѣ слѣ-жѣ тѣ пѣнѣлѣ шѣ ѣвѣрѣлѣ дѣн сѣворѣле фѣдѣѣ тале. Сътѣпаѣдѣ дар ѣнѣтѣ, дѣкѣ вреѣдѣ а

сечера інімі. Де нѣ поді довѣнді отѣл, кѣм
лї веі слѣжі? Де л поді довѣнді, че кезъшіе
чере порокѣл пентрѣ нѣдѣждѣ довѣндеі?
Мѣлте ам лпвѣдат поі лп скоалеле мічі, ші
лп челе лпналте: кѣм вѣллѣ стѣлеле не черіѣ,
каре віетѣді се афлѣ лп челеалте пѣрці
а лѣмеі, кѣм сѣнт четѣділе алкѣтѣте, ка-
ре поі пічі одатѣ нѣле vedem: лп сѣ кѣм
сѣнт оаменіі алкѣтѣді, каріі не
лпpressoарѣ, ші че кѣі калкѣ дѣп-
шіі, ачестѣ нѣ ле ам лпвѣдат.

Ноі лпвѣдѣм а алѣце родѣл вѣп,
ші де чел венінос а не фері; поі лпвѣ-
дѣм віетѣділе domespіche але лптревѣнѣца,
ші челе сѣлватіче а лпвѣлжі; поі лпвѣ-
дѣм кайі чеі інімоші аі лінгѣші, ші пре
чеі лепені аі піптепа; а лппота, ші а фа-
че подѣрі песте рѣжрі репезі. Лпсѣ кѣм
сѣ лптревѣнѣдѣм поі оаменіі вѣні, кѣм сѣ
не феріт де чеі рѣі, кѣм сѣ не лінгѣшіт
ла чеі тѣреді, ші кѣм сѣ лндемѣм не
чеі тѣкѣді, кѣм сѣ зідіт подѣрі песте ві-
кленіа оаменілор рѣі, ші кѣм сѣ лппотѣм
песте алор патімі — ачестѣ нѣ ле прѣ
лпвѣдѣм. — Ыпі зік, ачеаста лпвадѣ не
от черкарѣ! Лпсѣ скоала черкѣріі се тѣр-
пінече лп дптірім, ші тоартѣ нѣ не лп-
трѣвѣ че ам лпвѣдат лп віадѣ, еа аре
алте тѣіестріі ші алте лптревѣрі.

Тревање сѣ слѣжіт отѣлї? кѣм сѣл
трактѣм? пѣтем сѣл лптревѣнѣдѣм? пѣ-
тем ал лпшела? сѣне лінгѣшіт лѣі? Тѣ
поді пѣле мѣлте лптревѣрі де ачестѣ ші
тотѣш нѣ веі афла респѣнс ла ѣле. Ші
де веі фі тѣ чел маі лімпедѣ дѣх, ші чеа
маі віртѣоасѣ інітѣ, тот нѣ аі ші че е
дрепт? Ші аічеа е порокѣл, кѣчі нѣ еді
словод; кѣчі патѣра ші аѣ дат карактер
вѣлжд, саѣ аспрѣ, аплекѣрі, патімі, саѣ ці-

леаѣ лѣат ачестеа, каре ера сѣ те поарте
не ачестеа саѣ ачелеа кѣі ші сѣді крѣце
остенеала алецеріі. Дакѣ лпсѣ тѣ еді вѣл
дп чеі порокоші, стѣлѣн воеі ші лѣкрѣ-
рілор тале, атѣпчеа алѣце.

Сѣнт доаѣ кѣрѣрі каре дѣк ла оа-
мені: Тѣ тревање сѣ іѣвещі, саѣ сѣі вѣрѣді;
сѣі предѣещі, саѣ сѣі defaimі, сѣ привещі
ла еі ка ла піце фіінде дѣтнезѣещі, саѣ ка
ла піце лѣкрѣрі. Маі есте лпкѣ вп дрѣм
ларг не каре лѣпѣдата мѣлціте се тѣрѣіе
ші фаче пѣлбере, де ачеаста те ферѣше.

Нѣ гѣнді кѣ еді іѣвіт дѣкѣ веі фі
плѣкѣт, кі дѣкѣ веі фі іѣвіт, веі плѣчеа. —
А плѣчеа поі алтора есте вѣшор, лпсѣ
грѣе есте аплѣчеа поаѣ алдіі. Аічеа есте
тѣіестріа а вѣвѣла кѣ оаменіі. Тѣ зічі:
еѣ зреск отѣл ачела, ел есте рѣѣ; ва нѣ,
ел есте волнав. Апоі нѣ лпгріжещі тѣ
де волнаві? мі нѣ сѣнт воалеле інімеі че-
ле маі прімеждіоасе? лпсѣ ел есте сло-
вод ші се поате лпдрепта! Креде лп
словоzenіа та, дѣкѣ аі кѣраж а респѣнде
пентрѣ фаптеле тале, лпсѣ сѣ нѣ лпсар-
чіні не врепн слаѣ кѣ ачеаста поварѣ.
Ел есте вп тѣрват, вп стрікѣтор: Те
пірі тѣ лпкѣ де вѣпѣтатѣ лѣі Дѣтнезѣѣ
лп потоп, ші де лпцеленчішѣ патѣріі лп
кріеріі чеі маі де жос? Ел есте прост!
ел есте вѣмаі вп ом прост, лпсѣ чеа маі
лпцелѣпѣтѣ оаіе: Тревање се поарте лѣпѣ.
Ел есте песаціос, лптревѣнѣдѣлѣ спре
алтчева. Віда лпці дѣ фрѣктѣл сѣѣ, сте-
жѣрѣл вѣвѣра са; черѣтаі тѣ вреодатѣ де-
ла стежѣрі фрѣкт, ші дела віцѣ вѣвѣрѣ?
Ел нѣ аре пічі дѣх, пічі інітѣ, пічі вѣр-
тѣте, пічі дар; ел есте вп кал. Лпша-
лѣл дарѣ, лпсѣ сѣ нѣ грешещі. Ып врі-
аш есте нѣмаі де доѣррі аша де таре ка

Геце, ши фиецкаре Геце есте жѣтѣтате de зріаш. О потривітѣ тѣсърѣ de пѣтері аѣ dat патѣра челор маі тѣлді оамені. Аічеа се десволтѣзѣ еле дп дѣх, колѣ дп віртѣте, ла зпѣл дп фрѣтсѣдѣ, ла алтѣл дп сѣпѣтате. Фѣрѣ dar par се афлѣ чінева. Дпсѣ дѣпсѣл токмаі есте зпѣл дп ачеі парі, ел нѣ аре нічі дѣх, нічі інітѣ, нічі фрѣтсѣдѣ, нічі авѣдіе. Ва авеа дарѣ зп стомах вѣп, ши сѣпт оамені, каріі вѣкѣрос аскѣлтѣ, кѣнд ле лавзі стомахѣл. Ши ачеста есте рѣѣ. Апоі атѣпчае ва тѣпка ши бѣ маі пѣдінтел, лавдѣ кѣмпѣтѣл лѣі, фѣ дп лпсѣ о віртѣте. Дпсѣ еѣ нѣ врѣѣ, еѣ нѣ кѣтез амѣ лпнгѣші лѣі, лпнгѣшірѣ есте пѣкат. Ізвѣщел дарѣ. Ізвѣрѣ есте о лпнгѣшіре, карѣ тѣтѣрор плаче, челор тарі, ка челор |нічі; копілор, ка ши челор крескѣді; челор вѣпі, ка ши челор рѣі; ізвѣрѣ есте ши |лѣі Дѣтнезѣѣ плѣкѣтѣ.

Dr. Vasich.

KONDEİŞ L.

Kondeïşl есте трімвїда прпн карѣ сѣнетѣл септїментелор поастре се поартѣ ла ініміле ачелѣ, каре пентрѣ поі de парте ват. Пѣтернікѣле кондеїш! Кѣнд сѣпѣрарѣ пентрѣ деспѣрдїрѣ дела ізвїді асѣпра сѣфлетѣлѣ се лѣдѣще, кѣнд вѣкѣрїа дѣпѣ пѣртїніре дорѣще, ши нїмїнѣ нѣ есте аічеа, каре се дппартѣ вѣкѣрїа, кѣнд соартѣ поартѣ дѣхѣл дп лавїрїнт ѣнде нѣ

маі сѣатѣл прїетенѣлѣ ешірѣ о кѣпоаще, атѣпчае кѣргѣ дп тїне песїмдїторїѣле тѣдѣларїѣ а маі пѣзчеі вїетѣді дппѣчївїре, тѣпгѣїаре ши септїмент de дппѣртѣшіре.

Дпсѣ іарѣш нѣтаі о трѣсърѣ дела тїне ши се ва дпвѣлзі сѣпцїеле не шафотѣрі, ши вор кѣдѣ мїі de мїі не алтарїѣл славеі.

ПАТИКАРѢЛ (спїдїерѣл)

ші

БѢКѢТАРѢЛ.

Атѣндоі лѣкрѣ спре цїнерѣ вїедїі, вѣкѣтарѣл а хрѣпї, патїкарѣл а дїрѣще машїна трѣпѣскѣ. Че стрїкѣ вѣкѣтарѣл, аре а дїрѣще спїдїерѣл. Апоі ши кѣхпїа есте аша зп лѣкрѣторїѣ хемїческ, ка ши спїдїерїа. Бѣкѣтарѣл зппле трѣпѣл, спїдїерѣл дп голѣще. Бѣкѣтарѣл лѣкрѣ дѣпѣ картѣ de вѣкѣтѣрїі, спїдїерѣл дѣпѣ редетѣ. Бѣкѣтарѣл дпгрїжеще de кѣхпїа плѣкѣтѣ, спїдїерѣл de чеа гредоасѣ. Ар фї вїне сѣ дпвѣдѣ тоді вѣкѣтарїі хемїа, кѣчі атѣпчае гѣрманїі ар тѣпка вѣкѣте маі сѣпѣтоасе.

Dr. Vasich.

ANEKDOTE.

Ып нѣдїїѣ чїне нѣтеа не о дамѣ вѣтрѣпѣ пѣрѣреа: „Дпцїерѣл теѣ.“

„Ох“, зїсѣ матрона одатѣ, „еѣ нѣ сѣпт вреднїкѣ de ачест нѣте.“

„Ва вреднїкѣ“, респонсе чела, „кѣчі дпцїерїі сѣпт челе дпнтѣі ши челе маі вѣтрѣне фѣптѣрї а лѣі Дѣтнезѣѣ.“